

OBSAH:

EUROZÓNA:
Centralizáciou proti slobode a prosperite
Peter Gonda

PREDNÁŠKA CEQLS:
Tragédia spoločnej pastviny
David Schmidtz

VLÁDA:
Eurofondy na prahu éry data.gov
Dušan Sloboda

RECENZIA:
Sentimentálny zradca
Daniel Hannan

CENTRALIZÁCIOU PROTI SLOBODE A PROSPERITE

Peter Gonda

Hlavné slovo v Európskej únii má duo Merkozy, ktoré svorne hľásia: „Rozhodli sme sa dať eurozóne ekonomickú vládu a vzhľadom na dlhovú krízu v Európe musia predstaviteľia eurozóny urobiť všetko pre vytvorenie skutočnej fiškálnej a politickej únie“. Každý ďalší summit viac odhaluje nielen bezradnosť ohľadom riešení dlhovej krízy, ale i reálnejšiu podobu centrálneho regulátora a plánovača v únii.

Príkladom bezradnosti európskych lídrov sú ich dvojročné pokusy vyriešiť problémy Grécka. Ich výsledkom je prehľbenie dlhového bremena gréckej vlády, medzinárodná podpora finančne nezodpovednej vlády a jej veriteľov, motivácia pre iné „nátrčené dlane“ v eurozóne, vystavenie veľkého účtu pre ostatných a vylúčenie nacionalistických nevraživostí. Podávanie ďalších „dávok drogy“ finančne závislej gréckej vláde nepomáha a nepomôže. Lídri by mali akceptovať realitu a umožniť riadený bankrot Grécka.

Eurohazard a centralizácia na vzostupe

Aj nefunkčnosť a škodlivosť eurovalu sa odvráty čoraz viac. Dočasný euroval (EFSF) stratil po znížení ratingu zvýšenú úverovú kapacitu a schopnosť lacnejšie si požičiavať. Rozšírenie EFSF prináša ďalší posun k fiškálnej centralizácii v eurozóne (EMÚ). Ponúka sa možnosť kapitálovej pomoci bankám, poskytnutia úveru členskej vláde či priameho nákupu štátnych dlhopisov. Tento presun fiškálnych kompetencií a podporu morálneho hazardu a finančnej nezodpovednosti vlád a finančných inštitúcií má natrvalo zabetónovať trvalý euroval (ESM). Dosluhujúca slovenská vláda sa poponáhľala a v tieni Gorily s návrhom zmluvy na vytvorenie ESM dňa 1. februára 2012 súhlasila a rovnaký postoj sa očakáva i od parlamentu, ktorý vzíde z predčasných volieb.

Čoraz intenzívnejšie intervencie Európskej centrálnej banky (ECB) sú súčasťou krátkodobu účinnejšie, ale v dlhodobom horizonte sú ri-

zíkom. ECB v minulom období používala štátne dlhopisy ako zábezpeky pre nové úvery bankám a štátne dlhopisy dokonca priamo nakupovala. Dnes vo väčších objemoch poskytuje bankám zvýhodnené úvery. V decembri 2011 si takto banky požičali od ECB takmer pol bilióna eur. Banky z týchto zdrojov mali v duchu „Sarkozyho obchodu“ nakupovať štátne dlhopisy členských krajín eurozóny a tým pomôcť financovať ich dlhy. Viaceré tak aj robia. Monetizovanie štátnych dlhov však predstavuje inflačné riziko, v závislosti od množstva nekrytých peňazí, ktoré ECB nestiahne späť a dostanú sa do obehu. Aktivita ECB a jej prepojenie s bankami a vládami podporuje aj morálny hazard.

Vráťme sa k pilierom, bez ktorých je slobodná a prosperujúca Európa v ohrození

Ani európsky summit o fiškálnej zmluve dňa 30. januára 2012 nepriniesol zmenu centralizačného smerovania. Stanovenie limitu pre štrukturálne deficitu verejných financií na úrovni 0,5% (resp. výnimco 1%) vyznieva pozitívne. Otázne je však jeho dodržiavanie a vymáhanie. Absentuje tiež zamedzenie dosahovania tohto kritéria cez zvyšovanie daní. Väčšina vlád má veľké problémy s verejnými financiami. Nezabúdajme, že obdobné kritériá *Paktu stability a rastu* sa nedodržiavalí v desiatkach prípadoch. Prijatá eurozmluva posilňuje fiškálnu centralizáciu, napríklad povinnosťou „*prerokovať všetky zásadné hospodárske reformy vopred s EÚ*“. Dôsledkom bude dlhová, transferová a centralizovaná únia, koncentrácia moci a obmedzovanie slobody, rastúce prutia a konflikty medzi národmi v Európe, podkopávanie prosperity ľudí po klesom kúpnej sily meny a zvyšovaním daňovo-odvodového zataženia.

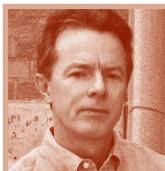
ISPE ako alternatíva

Obavy o budúcnosť sú namieste. Aj v duchu Štefánikovho odkazu „*Kto si myslí, že mu slobodu druhý vybojujú, ten jej nie je hodný*“ bola v Bratislave v deň konania summitu predstavená Iniciatíva za slobodnú a prosperujúcu Európu. Vznikla spontánne ako argumentačná protiváha voči centrálnym plánovačom v únii. Založili ju KI, Pastor bonus a Inštitút Leva XIII. Následne sa pridali ďalšie slovenské a zahraničné európske think-tanky, rešpektovaní európski profesori a ďalší signatári.

Prvoradé bude argumentovať, prečo by euróldri mali zastaviť kolotoč centrálnych zásahov a nerotačať ho ďalšími nástrojmi, napríklad trvalým eurovalom. Význam má tiež pripomínať minulosť, napríklad hyperinflácie po masívnych „finančných injekciách“ centrálnymi bankami (ako v Nemecku v rokoch 1922-23) či rozpady menových únií štátov po ich smerovaniach k politickým úniam. Lídri by sa mali zamerať na systémové príčiny dlhovej krízy. Najmä na peniaze znehodnotené do podoby symbolických nekrytých mien vydávaných centrálnymi bankami a používaných bankami s čiastočnými rezervami, a tiež dlhodobo akceptované deficitné financovanie verejných výdavkov. Problém tkvie i v podobe eurozóny, sociálnych štátov a mentality nárokovateľnosti a kultúry závislosti.

Alternatívou centralizácie ďahanej duom Merkozy je odstraňovanie menovaných systémových príčin a návrat k tradičným hodnotám, ktoré v minulosti boli zdrojom a základom slobody a prosperity Západu. Osobná sloboda a zodpovednosť, rešpektovanie vlastníckych práv, neobmedzovaná konkurenčnosť, kryté peniaze, svojpopomoc, dobrovoľná spolupráca a solidarita, šetrnosť, pracovitosť, čestnosť a dodržiavanie dohôd. To sú pilieri, na ktorých stojí a padá slobodná a prosperujúca Európa.

Autor je riaditeľ KI, zakladateľ a signatár Iniciatívy za slobodnú a prosperujúcu Európu (www.ifpe.sk).

TRAGÉDIA SPOLOČNEJ PASTVINY

David Schmidtz

Dnes sa slovom „tragédia“ všeobecne označuje čokolvek zlé. Avšak toto slovo má aj starší význam odkazujúci na literárne diela, ktoré popisujú protagonistu vo vleku udalostí vedúcich neúprosne k naplneniu jeho osudu. Niečo z tohto staršieho významu je implicitne v logike, ktorú nazývame tragédiou spoločnej pastviny.

Predstavme si pozemok. Ten má určitú únosnosť (1) v podobe počtu zvierat, ktoré sa na ňom užívajú viac-menej trvalo. Predpokladajme, že únosnosť pozemku je 100 zvierat. Vlastní ho spoločne desať pastierov, z ktorých každý vlastní desať zvierat tvoriacich dohromady stádo 100 zvierat. Únosnosť pozemku je teda využitá. Prítom každé zviera má pre svojho vlastníka hodnotu (napríklad) jedno euro, takže pri využití celej únosnosti má 100 zvierat hodnotu 100 eur. V podstate, aj keď všetci desať pastieri zaobchádzajú so svojimi stádami ako so súkromným majetkom, s pozemkom zaobchádzajú ako s jednou veľkou pastvinou, bez vnútorného oplotenia, takže každé zviera sa volne pasie.

$10 \text{ pastierov} \times 10 \text{ zvierat} = 100 \text{ zvierat}$
 hodnota každého stáda = $10 \text{ zvierat} \times 1 \text{ euro} = 10 \text{ euro}$
 celková hodnota stád = $100 \text{ zvierat} \times 1 \text{ euro} = 100 \text{ euro}$

A teraz si predstavme, že jeden pastier pridá jedenásťte zviera. Spolu máme 101 zvierat, čím sa prekročila únosnosť pozemku o jedno zviera. Nie je na ňom dostatok obživy pre každé zviera a preto sú o niečo chudšie a hodnota zvierat klesne na 0,95 eura na kus. Celé stádo 101 zvierat má teraz hodnotu 95,95 eur, čo je o 4,95 eur menej ako predošlá celková hodnota stáda, ktoré neprekročilo únosnosť pozemku.

Prečo by však mal niektorý z pastierov pridávať ďalšie zviera, ak je to zjavná strata? Pri pôvodnej únosnosti malo každé z jednotlivých stád desiatich zvierat hodnotu 10 euro. Po pridaní ďalšej ovce ich má jeden z pastierov jedenásť, každá ovca má hodnotu 0,95 euro. Teda celé stádo jedenásťich oviec má hodnotu 10,45 euro, čo znamená, že tento pastier pridaním ďalšieho zvieratá získal 0,45 euro napriek tomu, že celková hodnota desiatich stád klesla zo 100 na 95,95 euro.

Problém spoločného vlastníctva

Hoci celkové náklady skupiny na pridanie ďalšieho zvieratá prekročili celkový výnos, tento pastier dostane sto percent extra výnosov, ale zaplatí len desať percent nákladov. Zvyšných deväťdesiat percent zaplatia ostatní deviatí pastieri: vlastnia deväťdesiat percent zvierat, a tak utŕpia deväťdesiat percent straty vyplývajúcej z poklesu ceny za kus. Jednotliví pastieri vidia iba svoje náklady a výnosy a podľa toho konajú. Logika spoločného vlastníctva sa tak ubera k svojmu tragickému koncu.

Formálne sa tragédia spoločného vlastníctva začína vtedy, keď jeho využívanie alebo slobodný prístup k nemu majú za následok prekročenie únosnosti. Tragédia spoločnej pastviny je jednou verziou všeobecného problému externalít. Externalita, tiež nazývaná

„vonkajším“ alebo „nepriamym“ nákladom, je tá časť nákladov na určité rozhodnutie, ktorú znáša niekoľko ľudí ako ten, kto také rozhodnutie urobil. Náklady sú „internalizované“ vtedy, keď tí, ktorí rozhodujú, znášajú všetky náklady svojich rozhodnutí. Všeobecným účelom inštitúcií vlastníctva je internalizácia externalít zabraňujúca tomu, aby ľudia presúvali náklady na svoju činnosť na iných. Ideálne by sa režimy vlastníctva mali vyvíjať tak, že internalizujú externality, ktoré sú významné – či už „pozitívne“ externality spojené s produktívnym úsilím, alebo „negatívne“ externality spojené so zneužívaním a nadmerným využívaním zdrojov v spoločnej držbe. Systém bude ekonomickej a ekologickej viac udržateľný, pokial aktér, ktorý rozhoduje o tom, kolko zdrojov použije, zaplatí skutočné náklady svojho rozhodnutia. Tragédia je tým pravdepodobnejšia, čím menej musia aktéri, ktorí rozhodujú o tom, kolko zdrojov sa použije, zaplatiť za ich nadmerné používanie a čím menej je možné dostať výnosov z primeraného využitia jednotlivcami.

Udržateľnosť spočíva v započítaní všetkých nákladov aktérov

Stopy tejto tragédie je možné vidieť všade, počnúc nadmerným rybolovom na korálových útesoch a končiac verejnými systémami zdravotnej starostlivosti, u ktorých je prístup k službám zdravotnej starostlivosti obmedzený iba ochotou pacienta stáť v rade. Obavy z tragédie spoločnej pastviny sú skryté vo všetkých diskusiách o potlčaní hladu (Mali by sme ľuďom dodávať potraviny?), pristáhovalectve (Mali by sme ľudí prestavať k potravinám?) a regulácii populácie (Koľko pastierov máme právo pridať?).

Súkromné vlastníctvo ako riešenie

Pri neriadenom spoločnom vlastníctve je na jednotlivých pastieroch, aby sa rozhodli, či vystupňujú intenzitu jeho využívania. Nezodpovedajú v plnom rozsahu za náklady na jeho nadmerné využívanie, keďže tieto náklady znášajú najmä iní členovia skupiny užívateľov. Bilancia nadmerného využívania je

pre skupinu záporná, ale zároveň je kladná pre toho užívateľa, ktorý sa rozhodne prisťúpiť k nadmernému využívaniu.

Čo môžu tí pastieri urobiť? Jednou možnosťou je rozdeliť si spoločne vlastnené územie na desať menších pozemkov tak, aby každý pastier mal svoj vlastný s únosnosťou využívanou len ním samotným. Pri takomto novom usporiadani namiesto toho, aby sa environmentálne znehodnotilo celé územie, sa škody skoncentrujú len na súkromnom pozemku nadmerného užívateľa. A tak v našom príklade namiesto toho, aby sa škody v hodnote 4,95 eur rozptýlili na sto zvierat a desať vlastníkov, skoncentrujú sa na pojaziku jediného pastiera. Aby príklad ostal jednoduchý, predpokladajme, že tento pozemok má jednu desatinu veľkosti pôvodného pozemku. Tiež predpokladajme, že keď sa škoda sústredí na jednej desatine plochy, tak výsledná škoda na jednotke plochy je desaťnásobne vyššia. V takom prípade stádo desiatich zvierat s hodnotou 10 euro je nahradené hladujúcim stádom jedenásťich zvierat, ktoré má hodnotu 5,05 euro. Hodnota každého zvieratá klesla približne o polovicu, čo je bolestivá strata. Dôsledkom systému individuálnych pozemkov je, že každý sa rýchlo naučí, že nie je dobré pridávať si jedenásť zvierat.

Súkromné vlastníctvo dáva vlastníkovi výhradné právo. Týmto právom dáva systém vlastníkovi príležitosť zachovať si zdroje. S touto príležitosťou systém tiež motivuje, lebo všetko, čo si vlastník zachová, znamená pre neho výnos.

Autor je profesor filozofie a ekonómie a zakladajúci riaditeľ Center for Philosophy of Freedom na University of Arizona. Na pozvanie KI prednáša dňa 12. marca 2012 v Bratislave a dňa 13. marca 2012 v Žiline v rámci cyklu CEQLS.

Preložil Svetozár Gavora, spolupracovník KI.

Poznámka:

(1) Pojem únosnosť je dosť problematický. Na jednej strane sa zameriava na niečo reálne, lebo naozaj existujú medze, ktoré zem znesie, ale na druhej strane tieto medze nie sú stále. Únosnosť je niečo neurčité a závislé na mnohých premenných. Napríklad to, či Kruger park v Južnej Afrike môže zniest 15 000 slonov, závisí na tom, či chceme ponechať priestor aj pre nosorožce, a to už nie je výsostne ekologická otázka.

Pozývame Vás na prednášku v rámci Conservative Economic Quarterly Lecture Series

12. MAREC 2012 V BRATISLAVE | 13. MAREC 2012 V ŽILINE

TRAGÉDIA SPOLOČNEJ PASTVINY / O EKOLOGII A EKONÓMII

DAVID SCHMIDTZ

/ PROFESOR FILOZOFIE A EKONÓMIE, UNIVERSITY OF ARIZONA (USA) /

KONZERVATÍVNY
INSTITUT
M. R. ŠTAFANÍKA
INTERNATIONAL
CONSERVATIVE
INSTITUTE

Organizátor: M. R. ŠTAFANÍKA
Partneri: CROWNE PLAZA
HOTELS & RESORTS
NEW DIRECTION

Hlavnej
partner: NADÁCIA
TATRA BANKY

TREND

týždeň

SITA

Mediálni
partner:

Odporúčané
sponzory a partneri:

Odpadový portál.sk
BESKYDAS VEDA AKCIE
Slovenské akcie a investičné portfólio

Viac informácií na www.konzervativizmus.sk

EUROFONDY NA PRAHU ÉRY DATA.GOV

Dušan Sloboda

Aj Radičovej vláda čerpala a zazmluvňovala. To je v eurofondoch povinná jazda. Pokračovala tiež v hre „Riadiace orgány, hýbte sa!“. Pokúšala sa realizovať. Čistila korupčný chliev po predchodcovi. Viac zverejňovala. Pridala do diskusie o budúcnosti „kohéznej politiky“ trochu eurospeaku. Novelizovala zbytočný zákon o eurofondoch. No najmä – pripravila cestu pre odomknutie ITMS.

Ak sa pozrieme na správu celkového bálika vyše 11 miliárd eur z eurofondov v aktuálnom programovom období 2007-2013, tak Ficova vláda za 30 mesiacov (počnúc januárom 2008 a končiac júnom 2010, keďže rok 2007 sme celý stratili vyjednávaním s Európskou komisiou (EK) a ďalšími prípravami) zazmluvnila 40,78% a vyčerpala 8,39%. Radičovej vláda za 18 mesiacov (od júla 2010 do decembra 2011 vrátane) zazmluvnila ďalších 26,86% a vyčerpala 16,63% z bruselskej „studenice“. Tempo čerpania a zazmluvňovania sa zrýchliло, to je však normálny priebeh cyklu. Vzhľadom na to, že programové obdobia sa nekryjú s tým volebným, vlády si vždy budú prehadzovať zodpovednosť za nelichotivý priebeh čerpania resp. privlastňovať si aj cudzie zásluhy v prípade dobrého tempa miňania eurofondov.

Rozdiely pretrvávajú

Čoraz menej počúť od politikov roky omielanú tézu o tom, že eurofondy znižujú regionálne rozdiely. Niet divu, realita to totiž nepotvrdzuje. Rozdiel medzi okresmi podľa miery evidovanej nezamestnanosti (neberúc do úvahy okresy Bratislavského kraja) sa od nášho vstupu do EÚ dokonca zväčšil. Kým v máji 2004 šlo o rozdiel 24,85 percentuálnych bodov (Trenčín 5,37% vs. Rimavská Sobota 30,22%), v čase končiacej Ficovej vlády v júni 2010 to bolo už 27,26 (Galanta 6,04% vs. Rimavská Sobota 33,30%) a v čase predčasne končiacej Radičovej vlády v decembri 2011 dokonca 28,07 (Galanta 6,52% vs. Rimavská Sobota 34,59%).

Iste, na mieru evidovanej nezamestnanosti pochopiteľne vplývajú rôzne faktory, nešlo len o vstup do EÚ, súvisiaci prílev miliárd z eurofondov (a zároveň priatie újinného regulačného bremena) a postupné otvorenie pracovného trhu EÚ, ale i o domáce reformy v oblasti daní a trhu práce. Možno však vhlásiť, že eurofondy neprispievajú k znižovaniu regionálnych rozdielov. A platí, že vnútorné mechanizmy v ich prerozdelení nie sú pre plnenie tohto cieľa ani nastavené. Ani za jednej z vlád od vstupu do únie neprídili eurofondy primárne do tzv. zaostávajúcich regiónov. Štát neinvestuje do vlastnej infraštruktúry v území rovnomerne a napríklad desiatky rokov trvajúce macošké správanie sa k južným regiónom vlastnej krajiny pokračuje. Je však tiež otázne, nakoľko udržateľné by boli pracovné miesta v regiónoch, ak by ich štát pomáhal vytvárať podobnými „nákupmi“ cez štátne pomoc z eurofondov, ako to robí pri investičných stimuloch. Na zlodejine założené sociálne podniky okrem prelievania

peňazí k ich ideovým zakladateľom nepriehnesli do regiónov žiadnu „pridanú hodnotu“.

Ministerstvo pre eurofondy?

V predvolebnej atmosfére politici pokračujú v hre „Riadiace orgány, hýbte sa!“ a na šachovnici s ministerstvami premiestňujú ich kompetencie. Pripomeňme si, že od vstupu do únie až do júla 2010 eurofondy koordinovalo dnes už neexistujúce ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja. Po zmenách – schválených ešte za Fica – nastupovala Radičovej vláda v lete 2010 už do štruktúry, podľa ktorej pôsobnosti v oblasti koordinácie eurofondov prevzal úrad vlády. Ten sa ich však za Radičovej vlády zbalil presunom na ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, ktoré sa stalo superministerstvom pre prvého podpredsedu vlády Figela, ktorý od januára 2011 zodpovedá za oblasť koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Ficova strana dnes „vypúšťa balóniky“ s návrhom, že exekutíva potrebuje dve nové ministerské pozície. Jedným z nich by mal byť podpredseda vlády pre eurofondy. Požiadavka, aby koordinácia eurofondov mala svoj hlavný stan na úrade vlády (ako to bolo kedyši ešte v predvstupovom období), v sebe nesie isté ratio. Otázne je, či musí ísť o ďalšiu pozíciu vo vláde. Možno by stačilo, ak by zodpovednosť za koordináciu eurofondov pre-

to však malina, keby oné sumy boli jedinými neoprávnennymi, neúčelne či nezmyselnými „čerpanými“ eurofondmi.

Na základe výsledkov auditov uskutočnených v roku 2010 pristúpila EK tiež k prerušeniu lehoty pre platbu pre OP Životné prostredie a OP Informatizácia spoločnosti. V prípade OP Doprava, OP Zamestnanosť a sociálna inklinácia a OP Vzdelávanie pohrozila komisia pozastavením platieb (okrem národných projektov zameraných na aktívnu politiku trhu práce), ak riadiace orgány nepredložia správy o priatých požadovaných nápravných opatreniach.

Okrem tŕhačí s EK sa vláda zúčastnila i na „diskusií“ o budúcnosti prerodzdeľovania eurofondov v rámci programového obdobia 2014-2020, výsledkom ktorej sú návrhy legislatívne pre eurofondy – v oficiálnom eurospeaku sa im vrvá „balík pre politiku súdržnosti“. Keďže Lisabonská stratégia 2010 zlyhala, teraz má byť jedným z cieľov rozhadzovania eurofondov plnenie stratégie Európa 2020.

Dočkáme sa data.gov.sk?

Viac transparentnosti sa do eurofondov pokúsili dostať koaliční poslanci svojim návrhom novely zákona o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES. Pokračovali tak v snaħħach Lucie Žitňanskej, ktorá sa ešte ako opozičná poslankyňa v roku 2008 neúspešne pokúšala pozmeniť tento inak zbytočný zákon a dať mu aspoň nejaký zmysel. Podľa dôvodovej správy k tejto novele by sa malo zverejňovať informácií rozšíriť tým, „že na webovom sídle sa zverejnia údaje o subjektoch, ktorým bola pomoc schválená, spolu s výškou schválenej pomoci a zložením výberovej komisie, ktorá žiadosti posudzovala. Rovnako sa aj neúspešný uchádzači dozvedia dôvod, pre ktorý im žiadost nebola schválená alebo zloženie výberovej komisie, ktorá ich žiadosti posudzovala.“

Kľúčové opatrenie, ktoré by mohlo konečne priniesť viac svetla do korupčného prerodzdeľovania eurofondov, však vláda prijala až na sklonku svojho predčasného skonu. Absolútne prelomovou je totiž úloha, ktorou sa vo svojom uznesení zo dňa 22. februára 2012 Radičovej vláda rozhodla „zverejniť dátá o využívaní štrukturálnych fondov v rozsahu dát z ITMS na portáli otvorených dát“ v termíne do 30. novembra 2012. Malo by sa tak udiť prostredníctvom portálu otvorených dát, ktorý vzniká v rámci akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie.

Otvorený dátový portál verejnej správy by si zaslúžil, aby neostal len v podobe iniciatívy, ale dostal väčšiu vážnosť a stabilitu i v podobe zákonnej ochrany. Či už prostredníctvom novely zákona o slobodnom prístupe k informáciám alebo cez zákon o informačných systémoch vo verejnej správe.

Autor je analytik KI.

Návrh na zverejnenie dát z ITMS na portáli otvorených dát je prelomový

vzal na seba priamo sám premiér v spolupráci so šéfom úradu vlády, hoci to sa asi nestane. Komicky vyzniedieva i Ficom prezentovaná idea druhnej novej posily vo vláde v podobe ministra pre miestny a regionálny rozvoj. Vedľa ministerstva s touto kompetenciou bolo predsa zrušené z jeho éry a dnes, keď túžobne očakáva svoj návrat do kresla, ohlasuje, že treba uvažovať o jeho opäťovnom vzniku?

Problém nespočíva v tom, aké názvy nesú tabuľky zodpovedných orgánov. Podstatou tkvie vo vysokom počte operačných programov, priorít, opatrení a výziev, ako i v ľažko-pádnom a netransparentnom projektovom cykle.

Ťahanice a diskusie s EK

Pred návratom Fica je vhodné pripomínať si, že čiastkový účet za bašovanie Ficovej koalície v eurofondoch nám už Brusel vystavil. Aktuálna suma schválených a poskytnutých výdavkov, ktoré kvôli porušeniu právnych predpisov EÚ alebo SR nepôjdu z eurofondov, ale výlučne len z peňazí slovenských daňovníkov, je 2,7 mil. eur za „sociálne podniky“ a 7,1 mil. eur za „nástenkový tender“. Bola by

SENTIMENTÁLNY ZRADCA

Daniel Hannan

Trilery môžu poukázať na veľkú časť toho, čo znepokojuje spoločnosť. Ich zápletky nemusia byť úplne viero hodné, ale ich prostredie áno. Aby tento trik vyšiel, poliaci musia vystihovať obavy čitateľov. Kedysi to boli sovietski agenti, neskôr nemorálne nadnárodné spoločnosti a potom islamskí bombovi atentátnici. Teraz sú to eurokrati.

Charles Moore nedávno recenzoval nový román Alana Judda nazvaný *Uncommon Enemy* (Neobyčajný nepriateľ), kde je zloduchom eurofanatik, bývalý špión, ktorí nosí lodenový kabát (čo je, ako duchaplnie tvrdí Charles Moore, nadčasová identifikácia zlých úmyslov vždy, keď ho nosí Angličan). Ja som si medzitým prečítať *A Sentimental Traitor* (Sentimentálny zradca) od Michaela Dobbsa. Bez toho, aby som prezrádzal dej, ide o pripravenosť zástancov európskej integrácie očierniť dobrú povest, zničiť existenciu a ohrozovať život britského poslance, ktorý ohrozuje jeden z ich projektov.

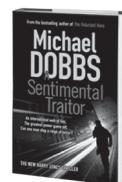
Dobbs je starý profík: vycítil, že dnes je na „antibruselskom“ trhu čulo. A vie, že jeho základná premisa je uveriteľná. Všetci sme znova a znova pozorovali, že bruselskému aparátu je mentalita typu „účel svätí prostriedky“ blízka. Pamäťame si na obhajobu čiernych fondov a porušení zákona Helmutom Kohlom, Françoisom Mitterandom a Giuliom Andreottim ako nízkej ceny, ktorú zaplatíme za Maastrichtskú zmluvu. Každoročne počúvame rovako mizerný argument, keď rozpočet EÚ znova a znova neprejde auditom. Videli sme výsledky referenda šmarené bokom, keď bol jeho výsledok „neprávny“. V tomto projekte je zjavne čosi, čo zaváži viac ako sloboda, demokracia alebo vláda zákona.

Boli by eurokrati naozaj pripravení zničiť niekoho, kto sa im postaví do cesty? Opýtajte sa Hansa-Martina Tillacka, nemeckého novinára zatknutého za to, že sa pustil do vyšetrovania podvodu s rozpočtom EÚ. Alebo Marty Andreasenovej, účtovníčky prepustenej za uverejnenie nedostatkov v účtovníctve. Alebo Bernarda Connollyho, úradníka vyhodeného za to, že napísal kritickú knihu o eure.

Autoritárské režimy obvykle útočia na disidentov z boku, obviniac ich z nejakého nesúvisiaceho priestupku. Ak ste boli antikomunistickým aktivistom v Československu alebo východnom Nemecku, nepostavili vás pred súd za protištátnu činnosť, ale za úplatkárstvo, špionáž alebo zneužívanie detí. Tajuplné vám odobrali vodičský preukaz a vaše deti neprijali na univerzitu. Nikto nikdy nič nepovedal, ale každý dobre rozumel, o čo ide.

Samozejme, EÚ nie je tyrania. Nekonfiškujte naše pasy a neposiela nás do gulagov. Ale jednoznačne vidí svoje záujmy ako dôležitejšie než akékoľvek ohľady na spravodlivosť, čestnosť a nestranosť. Povedzme to takto: väčšina euroskeptických poslancov Európskeho parlamentu koná v neustálom očakávaní falosoňeho obvinenia svojej osoby.

A preto Sentimentálny zradca bude mať úspech. Málo z nás očakáva, že ho zastrelí agent KGB alebo zaškrtí nindža. Ale väčšina z nás si vie predstaviť, že naše životy zničí niektorá agentúra EÚ. Keď si verejnoscť vyžaduje takéto romány, pre Brusel sa to končí: vydavateľská činnosť je komerčná, nie politická záležitosť. A keď už sme pri tom obchode, kúpte si tú knihu. Bude sa vám páčiť.

Michael Dobbs: A Sentimental Traitor

Vydavatel: Simon and Schuster

Prvé vydanie: 16. február 2012

ISBN: 978-3-8338-2036-7

Viac o autorovi recenzovanej knihu:

www.michaeldobbs.com

Autor je britský poslanec Európskeho parlamentu za Konzervatívnu stranu. Pôvodne publikované na blogu autora na stránkach britského denníka The Telegraph dňa 14. februára 2012.

Preložil Svetozár Gavora, spolupracovník KI.

UDIALO SA:

1) Dňa 25. januára 2012 KI v partnerstve s Vysokou školou manažmentu a s finančnou podporou Nadácie Tatra banky organizoval prvý zo seminárov piatého ročníka cyklu **Akadémia klasickej ekonómie**. Viac sa dozviete na ake.institute.sk.

2) Dňa 26. januára 2012 bolo v rámci projektu Hodnotenie samosprávnych opatrení (HSO), ktorý realizuje Centrum pre hospodársky rozvoj (CPHR), zverejnené hodnotenie za obdobie október – december 2011. Jedným z hodnotiteľov je i analytik KI Dušan Sloboda. Viac na webstránke KI v sekcií **KI INFORMUJE**.

3) Dňa 30. januára 2012 v Bratislave prezentovali zástupcovia KI, Pastor bonus a Spoločnosť Ladislava Hanusa európsku **Iniciatívu za slobodnú a prosperujúcu Európu** (ISPE). Iniciatíva prezentuje spoločný hlas na obranu slobody a prosperity v Európe. Medzi jej úvodnými signatármami sú viaceré významné európske think-tanky a ekonomovia. Viac na webstránke KI v sekcií **KI KOMENTUJE**.

4) V januári 2012 sa z okruhu ľudí KI v médiách nielen v aktuálnym témam vyjadrovali: Peter Gonda, Ivan Kuhn, Dušan Sloboda a Zuzana Zimenová.

Viac nájdete na www.konzervativizmus.sk v sekciách **ČLÁNKY**, **ROZHOVORY**, **KI KOMENTUJE**, **AUDIO/VIDEO KI** a **BLOGY**.

2% Z DANE PRE KI:

Vážení priatelia,

dovoľte nám, aby sme Vás j tento rok osloivili s prosbou o venovanie Vašich 2% z dane z príjmu. V predchádzajúcich rokoch KI i vďaka Vašej podpore mohol realizovať viaceré projekty a akcie. Budeme radi, ak využijete túto možnosť a vyjadrite nám Vašu podporu i touto cestou.

Všetky potrebné informácie o postupe a spôsobe darovania 2% z dane nájdete na našej webstránke v sekcií **ASIGNÁCIA 2%**.

Ďakujeme!

ĎAKUJEME ZA PODPORU:

Konzervatívne listy vychádzajú i vďaka podpore spoločnosti TRIM Broker.

KLUB PODPOROVATEĽOV

KONZERVATÍVNEHO INŠTITÚTU
M. R. ŠTEFÁNIKA

Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika (KI) nevydáva len Konzervatívne listy. Organizujeme ročne mnoho konferencií, diskusií, konzervatívnych klubov a prednášok. Každročne udeľujeme najprestížnejšie literárne ocenenie na Slovensku – Cenu Dominika Tatarku. Publikujeme desiatky analytickej výstupov. Všetky, vrátane videozáZNAMOV z akcií KI, nájdete na pravidelne aktualizovanej webstránke KI.

Napriek doterajším aktivitám a dosiahnutým výsledkom sme na hranici finančnej udržateľnosti. Založili sme preto Klub podporovateľov Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika (KPKI). Cieľom je získať súkromné zdroje na pokračovanie a rozvinutie našich aktivít a vytvoriť komunitu hodnotovo blízkych ľudí, s ktorými môžeme spoločne zdieľať, efektívnejšie presadzovať a brániť tradičné a historicky overené hodnoty. Členom KPKI sa môže stať každý, kto podporí KI ročným príspevkom vo výške minimálne 30 eur a vyplní kontaktný formulár.

Viac informácií o možnostiach podpory nájdete na webstránke KI na adrese www.konzervativizmus.sk v sekcií **PODPORTE NÁS**.

Ďakujeme!